

ACORDURI PE HARFA CUVINTELOR

Clubul de lectură *Orpheus*

Școala Gimnazială Borăscu, județul Gorj

Elevi: Crețu Ana-Maria, Merlă Cristina

Coordonator: Tudor Oana Mirela

Pe parcursul acestui an școlar, am organizat o serie de activități menite să încurajeze elevii să își descopere și să își cultive pasiunea pentru lectură. Aceste digievenimente, desfășurate sub umbrela unui proiect educațional amplu, au fost:

1. Bookătăria literară
2. Autorul meu de suflet
3. Cafeneaua literară
4. Motivează-mă să citesc!

I. Scop. Obiective

Scopul principal a fost acela de a încuraja elevii să citească, să se familiarizeze cu operele unor scriitori, iar printre obiective s-au numărat:

cultivarea abilităților de comunicare orală și scrisă;

stimularea gândirii critice și reflexive;

stabilirea legăturilor cu alte cărți citite, pe baza unor teme comune;

încurajarea creativității elevilor prin activități precum scrierea creativă, desenul, crearea de produse digitale.

II. Descrierea activităților

1. Bookătăria literară

Călătoria noastră a început cu o mare provocare: *Exuvii* Simonei Popescu au fost o piatră de încercare, mai ales în ceea ce privește limbajul utilizat de autoare, dificil de înțeles la o lectură superficială.

Pentru a depăși barierele limbajului, elevii au răspuns câtorva cerințe:

1. identificarea unor câmpuri lexicale existente în capitolul „Cartea de bucate” și prezentarea acestora printr-un lapbook sau cu ajutorul aplicației Coogole;
2. realizarea unor intersecții ludice între proză și poezie, având ca punct comun ingrediente prezente în capitolul respectiv;
3. realizarea unui poster/afiș cu expresii care să conțină un cuvânt ce denumește un ingredient din carte;
4. realizarea unui clip video în care să prezinte prepararea unui produs culinar.

Produsele realizate de elevi au demonstrat că s-au familiarizat cu textul, au descoperit detalii semnificative și au făcut corelații între informații, reușind să le transpună în limbaj digital:

1. Lectura aprofundată a capitolului „Cartea de bucate” și identificarea câmpurilor semantice a dus la îmbogățirea vocabularului elevilor cu termeni noi, necunoscuți,

precum: *ienibahar, hasmațuchi, chimen, sos remoulade, anșoa, bechamel*. De asemenea, și-au dezvoltat competențele digitale realizând infografice, hărți mentale, lapbookuri.

2. Intersecțiile între proză și poezie s-au realizat pe baza unor asemănări la nivelul limbajului între capitolul „Cartea de bucate” și diverse poezii scrise de Carmen Tinderle. Spre exemplu, oul apare ca ingredient la ambele scriitoare: *supă cu puf de ou, ouă cu limbă, ochiuri în rochițe roșii* – în cartea Simonei Popescu, dar și în poezia lui Carmen Tinderle, *O noapte ca-n povești*, o reinterpretare a poveștii lui Ion Creangă, *Punguța cu doi bani*.

3. Termenul „limbă” li s-a părut ofertant în privința îmbinărilor de cuvinte în care apare, iar infograficele realizate conțin expresii ca: *limbă de lemn, a avea limba ascuțită, a alerga cu limba scoasă, a scoate limba de un cot*.

4. Inspirați de capitolul „Cartea de bucate” din „Exuviile” Simonei Popescu, elevii au preluat rolul de bucătari ai familiei și și-au demonstrat îndemânarea, dar și capacitatea de a elabora și prezenta un text explicativ, realizând rețete video ale unor preparate descoperite în acest capitol.

În capitolul „Cuiburi de hârtie”, naratoarea mărturisește că este alcătuită din cărți, ca un puzzle uriaș. Identificând termeni din câmpul semantic al cărții, elevii au recompus, piesă cu piesă, „substanța” interioară a cititorului pasionat.

O altă activitate a constat în crearea unor „minute de lectură”: fiecare elev a selectat din text imaginea/secvența care l-a impresionat, apoi a transcris-o pe bilețele pe care le-a oferit colegilor. Fiecare oră de limba și literatura română din săptămână a început cu un minut dedicat citirii bilețelilor și împărtășirii impresiilor avute în urma lecturii.

2. Autorul meu de suflet: Tudor Arghezi – poetul cu rădăcini gorjenești

Răspunzând invitației lansate pe grupul de Facebook „Lecturiada 2024. Nevoia de întrebare”, ne-am ales autorul de suflet, Tudor Arghezi, și am desfășurat următoarele activități:

1. Prezentare biografică și expoziție de carte – în urma unor cercetări individuale fructificate apoi în produse digitale, elevii au pregătit prezentări detaliate despre viața și opera lui Tudor Arghezi;

2. Recunoști poezia? - concurs Bingo: Fiecare elev a primit o fișă de bingo personalizată, cu titluri de poezii dispuse aleatoriu în celulele grilei; am citit cu voce tare diverse poezii, alese din opera lui Arghezi; elevii au ascultat cu atenție și au marcat titlurile corecte pe fișele lor de bingo; primul elev care a reușit să completeze o linie, coloană sau diagonală cu titlurile corecte a strigat "Bingo!" și a fost declarat câștigătorul, primind o carte drept premiu.

3. Bilete de papagal – atelier de scriere creativă inspirat din digiportofoliul *Cercului transdisciplinar de lectură al adolescenților împătimiți de călătorii, Colegiul Național Moise Nicoară, Arad* (coordonatori: prof. Camelia Circa-Chirilă, prof. Oana Olariu, bibliotecar Angelica Bogdanov).

3. Cafeneaua literară

Activitățile consacrate *Zilei Poeziei* s-au desfășurat pe parcursul lunii martie, sub auspiciile *Nevoii de întrebare*. Ne-am apropiat de poezie transmițând câte un mesaj de la inimă la inimă. I-am provocat pe elevi la o discuție despre poezie, despre inspirație, despre stări și sentimente, pe parcursul următoarelor activități:

1. Lecția unui vers: alege un vers care te definește din poezia *Învățã de la toate* de Rudyard Kipling;
2. Creează-ți autoportretul în versuri, continuând versurile date;
3. Definește poezia din perspectiva unui matematician/geograf/doctor/inginer.
4. Realizează o videopoezie: alege o poezie din literatura română și realizează un film care va cuprinde recitarea poeziei alese, proiectată pe un fundal video (poate conține ilustrații grafice/animație/colaj foto/film original).

Răspunsurile elevilor au demonstrat interesul acestora pentru poezie, dorința de a găsi sensurile și semnificațiile uneori ascunse ale discursului liric:

În cadrul activității intitulată „Lecția unui vers”, elevii au ales versuri în funcție de personalitatea lor, versul preferat de majoritatea fiind „Învățã de la ape să nu dai înapoi”, semn că își construiesc pas cu pas încrederea în sine.

- autoportretele create au dovedit că elevii au spirit reflexiv și că reușesc să se analizeze și să-și transpună în cuvinte sentimentele, stările, emoțiile.

- punându-se în ipostaza unui matematician, geograf, doctor sau inginer, elevii au definit poezia în moduri surprinzătoare: *Poezia este o ecuație a sufletului, cu numeroase necunoscute; Poezia cartografiază teritoriile nevăzute și dezvăluie reliefurile ascunse ale sufletului uman; Poezia este remediul tainic ce vindecă rănilor nevăzute.*

- familiarizați deja cu creațiile lui Carmen Tîrziu, unii elevi s-au filmat recitând poeziile autoare, iar alții au realizat videopoezii din creațiile lui Mihai Eminescu sau Cincinat Pavelescu.

4. Motivează-mă să citesc!

Activitățile au vizat îmbunătățirea competenței de argumentare, dar și dezvoltarea abilităților de comunicare. Fiecare elev a ales o carte pe care a citit-o și pe care o consideră potrivită pentru un coleg mai mic, apoi a conceput o scurtă prezentare a acesteia. Încă de la început, elevii au înțeles că nu trebuie să dezvăluie prea mult din conținutul cărții, ci doar să sublinieze ce le-a plăcut sau ce au învățat din carte.

O altă activitate a constat în crearea de postere pentru promovarea lecturii, scopul fiind stimularea creativității și dezvoltarea gândirii critice. Mai întâi, am discutat despre elementele unui poster – culori, imagini, atractive, text – și despre ce tipuri de mesaje pot fi folosite pentru a motiva colegii mai mici să citească. Elevii au fost împărțiți în echipe mici. Fiecare echipă a stabilit conceptul posterului, elevii au discutat, au combinat ideile și au realizat câte un poster în aplicația Canva, folosind imagini atractive, mesaje motivaționale, citate despre lectură.

III. Feedback și evaluare

Activitățile derulate au avut un mare succes printre cititori și au animat discuțiile din timpul orelor. Acest lucru s-a reflectat în feedbackul entuziast al participanților și în creșterea vizibilă a implicării și a interesului acestora.

Link:

https://www.canva.com/design/DAGJnRChwnU/xYP5SvSPijisKiKtrenVLQ/view?utm_content=DAGJnRChwnU&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=editor